

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü

Sayı :B.08.0.OÖG.0.07.02.02-900/2647

11.12.2009

Konu : Danıştay kararı ve ücretli öğretmen görevlendirilmesi

...*AKSARAY* VALİLİĞİNE
(İl Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi: a) Danıştay 2 nci Dairesinin 20/08/2009 tarih ve 2009/4055 esas nolu kararı.
b) 16/12/2006 tarihli ve 26378 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı.

Okul öncesi eğitim kurumlarında kadrosuz usta öğretici görevlendirilmesi işlemlerinin durdurulmasına ilişkin ilgi (a) Danıştay Kararı Bakanlığımıza 01/09/2009 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Yazımız ekinde gönderilen söz konusu Danıştay Kararının uygulanması ve okul öncesi eğitim kurumlarında, ilgi (b) Bakanlar Kurulu Kararının 9 uncu maddesi doğrultusunda "Ders ücreti karşılığında" yüksek öğrenim mezunu olanların görevlendirilmeleri konusunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Remzi İNANLI
Bakan a.
Genel Müdür

EKLER:

Ek 1-Danıştay Kararı (5 sayfa)

DAĞITIM:

81 İl Valiliğine

BAKANLIKLAR 06648 ANKARA
TEL: 0 312 417 90 67 Faks: 0 312 418 05 59
E.Posta ooegm@meb.gov.tr
İnt.Adresi: www.meb.gov.tr
<http://egitimdestek.meb.gov.tr>
www.bilgisayarli.egitimdestek.org

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2009/4055

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyen : Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

Vekili : Av. Mahmut Nedim Eldem

Cinnah Cad. Willy Brandt Sk. No:13 Çankaya-ANKARA

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

İsteğin Özeti : Davacı Sendika tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı Okul

Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 02.07.2009 tarih ve 1925 sayılı "Kadrosuz Usta Öğretici Görevlendirilmesi" konulu Genelgesi ve bu Genelgenin ekinde yer alan "2009-2010 Eğitim - Öğretim Yılında Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görevlendirilecek Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş ve İşlemlere İlişkin Esaslar" ile "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Alan Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş Sözleşmesi"nin; benzeri düzenlemelerin iptali istemiyle açmış oldukları davalarda verilen kararların uygulanmaması amaçlı olduğu, yargı kararları ile usta öğreticilere öğretmen görev ve sorumluluğu içinde bağımsız sınıf verilemeyeceği hükme bağlanmış iken, anılan okullara yine öğretmen atanması yapılmayarak dava konusu işlemlerle öğretmen ihtiyacının usta öğreticilerle giderilmesinin amaçlandığı, halihazırda usta öğreticilerin görevlendirilmesi nedeniyle atanamayan 20.000 dolayında okul öncesi öğretmen adayının bulunduğu, düzenlemenin açıkça hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali istemiyle açılan davada yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Fetih Sayın

Düşüncesi : Dava konusu edilen Genelge ve eki işlemlerin,

Dairemizce benzer nitelikteki 17.07.2008 tarih ve 1983 sayılı Genelge ve dayanağı Yönetmelik hükmü hakkında verilen 16.02.2009 tarih ve E:2009/377 sayılı yürütmenin durdurulması kararının etkisizleştirilerek, uygulanmaması niteliğinde olduğu; anılan dosyada davalı idarece verilen savunma dilekçesinde; usta öğretici uygulamasının 2000 yılından itibaren yeterli kadronun alınmaması nedeniyle geçici bir tedbir mahiyetinde sürdürüldüğü ifade edilmekte ise de, gerek sekiz yıllık bir sürenin geçici olarak değerlendirilmesinin olanaksızlığı, gerekse kadro tahsisi konusunda yeterli çabanın gösterildiği veya kadro artırımının imkansızlığı konusunda hiçbir bilgi ve belge sunulamamış olması karşısında davalı idarece fiili bir durum yaratılarak, yargı kararı ile hukuka aykırı olduğu tespit edilen uygulamanın sürdürülmesinde ısrar edildiği sonucuna varılmakla dava konusu edilen Genelge ve eki işlemlerin yürütülmesinin durdurulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : M. İclal Kutucu

Düşüncesi : 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci

maddesi uyarınca yürütmenin durdurulması isteminin karara bağlanabilmesi için, davalı idarenin savunmasının alınması gerekeceği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2009/4055

TÜRK MİLLETİ ADINA

2575 sayılı Danıştay Kanununun 87. maddesi uyarınca karar veren Danıştay Nöbetçi Dairesince işin gereği görüldü:

Üye Sinan Tunca'nın uyuşmazlığın öğrenci ve öğrenim işi ile ilgili olduğu, bu nedenle görüş ve çözümünü görevinin Danıştay Sekizinci Dairesi'ne ait olduğu yönündeki görüşüne karşılık, uyuşmazlığın Milli Eğitim Bakanlığı'nca görevlendirilen ve kamu görevi gören personele ilişkin olması nedeniyle Danıştay İkinci Dairesi'nce çözümlenmesi gerektiği çoğunluk oyuyla kabul edilerek yürütmenin durdurulması isteminin görüşülmesine geçildi.

Dava, Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 02.07.2009 tarih ve 1925 sayılı "Kadrosuz Usta Öğretici Görevlendirilmesi" konulu Genelgesi ve bu Genelgenin ekinde yer alan "2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılında Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görevlendirilecek Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş ve İşlemlere İlişkin Esaslar" ile "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Alan Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş Sözleşmesi"nin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasamızın 138. maddesinin son fıkrasında; "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların sonuçları" başlıklı 28. maddesinin birinci fıkrasında da Anayasa hükmü ile paralel olarak; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez." hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu edilen Genelge ile ilgili mevzuat hükümlerine bakıldığında ise; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesinde, öğretmenliğin, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği olduğu, öğretmenlerin bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlü oldukları, öğretmenlik mesleğine hazırlığın genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanacağı, bu nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmelerinin esas olduğu, bu öğrenimin lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerde yatay ve dikey geçişlere de imkan verecek biçimde düzenleneceği; 45. maddesinde de, öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak niteliklerin, Milli Eğitim Bakanlığı'nca tespit edileceği, öğretmenlerin, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından ve bunlara denkliği kabul edilen yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, Milli Eğitim Bakanlığınca seçilecekleri hükümleri düzenlenmiş, 47. maddesinde de, örgün ve yaygın

T.C.
ANİŞTAY
KİNCİ DAİRE
Esas No : 2009/4055

eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticilerin de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilecekleri, öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkilerinin yönetmeliklerle tesbit edileceği belirtilmiştir.

3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı" başlıklı 8. maddesinde, Talim ve Terbiye Kurulu'nun görevleri belirlenmiş, anılan maddenin (c) bendinde; "eğitim ve öğretimi geliştirme ve değerlendirme ile ilgili görev ve hizmetleri yürütmek" hükmü yer almıştır. Bu hükmün verdiği yetkiye dayalı biçimde düzenlenen 12.07.2004 tarih ve 119 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararının (TTKK) 7. maddesinde; öğretmen olarak atanacakların gerekli ve yeterli düzeyde genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon almalarının esas olduğu, bu eğitim süreçlerinden biri için yeterli kredi almamış olanların öğretmen olarak atamasının yapılamayacağı hükmü yer almış, anılan Karar ekinde yer alan çizelgenin, 17.09.2007 tarih ve 155 sayılı TTKK ile değişik, 40. sırasında Okul Öncesi Öğretmenliği, Ana Okulu Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunlarının aylık karşılığı okutacağı dersler okul öncesi eğitimi ve özel eğitim okul ve sınıflarında okul öncesi eğitimi olarak belirlenmiştir.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 13. maddesinde, okul öncesi kurumlarında mecburi öğrenim çağına gelmemiş olan çocukların eğitileceği hükmü düzenlenmiştir.

21.05.1977 tarih ve 15943 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmeliğin örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs ve seminerlerinde görevlendirilecek usta öğreticilerde aranacak şartları belirleyen 4. maddesinin (b) fıkrasına, 20.10.2000 günlü, 24206 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle eklenen 5. bendinde, okul öncesi eğitim kurumlarında görevlendirilecek olanlarda; Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslara göre okul öncesi öğretim kurumlarına öğretmen olarak atanabilen yükseköğretim kurumlarından mezun olmaları, okul öncesi önlisans programlarından mezun olmaları, ihtiyacın karşılanamaması durumunda; kız meslek liselerinin çocuk gelişimi, çocuk gelişimi ve eğitimi ile çocuk gelişimi ve bakımı bölümlerinden mezun olup Bakanlıkça düzenlenecek en az 60 saatlik eğitim programında başarılı olmaları özel şartlar arasında sayılmıştır.

08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğinin 25. maddesinde, usta öğreticilerin Millî Eğitim Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslara göre, Bakanlıkça tahsis edilen kontenjan

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2009/4055

çerçevesinde il milli eğitim müdürlüğünce seçileceği, görevlendirileceği ve mali yükümlülüklerinin il/ilçe milli eğitim müdürlüğünce yürütüleceği; usta öğreticilerin, eğitim hizmetlerinde öğretmen görev ve sorumluluğu içinde okul müdürünün düzenleyeceği esaslar doğrultusunda görev yapacağı kurala bağlanmıştır.

Bir kariyer meslek olarak öğretmenlerin seçimi ve atanmaları, ilgili hükümleri yukarıda da belirtilen yasalarla çok sıkı kurallara bağlanmış ve bu kurallarla Türk Milli Eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkelere ulaşmak hedeflenmiştir. Dolayısıyla yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler dışında öğretmen görevlendirilmesi olanaksızdır

Dava dosyası ve Dairemizde benzer konuda açılan diğer dava dosyaları ile özellikle Dairemizin E:2009/377 nosuna kayıtlı dosyasının birlikte incelenmesinden; davalı idarece, kadrosuz usta öğretici uygulamasının ilk defa 2000-2001 eğitim-öğretim yılında başlatıldığı, o tarih itibarıyla Üniversitelerin okul öncesi eğitimi bölümlerinden mezun yeterli kişinin bulunmaması ve Maliye Bakanlığı'nın da yeterince okul öncesi öğretmen kadrosu tahsis etmemesi nedeniyle geçici bir tedbir olarak usta öğreticilerin öğretmen olarak kullanıldığı, en son 17.07.2008 tarih ve 1983 sayılı genelge ile "kadrosuz usta öğretici" görevlendirme yoluna gidildiği, bu Genelgenin 7. maddesinde yer alan "öğretmen görev, yetki ve sorumluluğu çerçevesinde bağımsız sınıf verilecek şekilde planlama yapılması" ibaresi ve bu ibarenin dayanağı olan yukarıda yer verilen 08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği"nin 25. maddesinin 2. fıkrasındaki "öğretmen görev ve sorumluluğu içinde" ibaresinin iptali istemiyle Danıştay 2. Dairesinin E:2009/377 nosuna kayden açılan davada verilen 16.02.2009 tarihli kararla; anılan Genelge ve dayanağı Yönetmelikte yer alan ibarelerin, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri karşısında, öğretmen olmayan kişilere öğretmenlik görev ve sorumluluğu verilemeyeceği gibi, öğretmen olarak görevlendirilme koşullarını taşımayan kişilerin bağımsız sınıflarda öğretmenlik görevi yapmasının da yasal olarak mümkün olmadığı, usta öğreticilerin, öğretmen görev ve sorumluluğu içinde bağımsız sınıf verilerek değil, ancak bir öğretmen yanında ve onun gözetiminde sınıflarda görevlendirilebilecekleri, öğrenim ve diğer koşulları taşıyan kişilerin gerek kadrolu, gerekse sözleşmeli olarak görevlendirilebilecekleri, öğrenim ve diğer koşulları taşımayanların ise öğretmenlik görevi yapamayacakları, dolayısıyla bu kişilere bağımsız sınıf verilerek öğretmenlik görevi yaptırılmasının hukuka ve mevzuata aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu edilen ibareler yönünden yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, bu kararın davalı idareye tebliği üzerine bu kez, Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 15.04.2009 tarih ve 1145 sayılı "Kadrosuz usta öğreticiler" konulu Genelgesi ile anılan karardan bahisle; gerekli mevzuat çalışmalarına başlandığı belirtilerek çalışmalar tamamlanıncaya kadar kadrosuz usta öğretici olarak görev yapan ve yüksek öğrenim mezunu olmayan usta öğreticilerin, yönetici ve/veya kadrolu/sözleşmeli bir öğretmen nezaretinde kadrosuz usta öğretici olarak görevlerine devam etmeleri yönünde talimat verildiği, 2009-2010 eğitim-öğretim

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2009/4055

dönemi için ise bu kez dava konusu Genelge ile hakkında yürütmenin durdurulması kararı verilen Genelge ile benzer düzenlemeler içeren ve yine usta öğreticilere bağımsız sınıf verilmesi sonucunu doğurur şekilde düzenleme yapıldığı, anlaşılmaktadır.

Nitekim dava konusu edilen Genelge ve eki Esaslar ile Sözleşmede, bu işlemlerin amacının okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmen ihtiyacının karşılanması olduğu açıkça belirtilmiş, kurumlarda kadrolu öğretmenlerin göreve başlaması halinde usta öğreticilerin görevinin sona ereceği vurgulanarak, usta öğreticilerin asli işlevi olan öğretmenlere yardımcı olarak değil öğretmenlerin yerine görevlendirildikleri açıkça ortaya konulmuş, özellikle Genelge eki Sözleşmenin özel şartlar bölümünde usta öğreticilerce yapılacak iş ve işlemler arasında bu alanda ancak özel eğitimi öğretmenlerce yapılması gereken iş ve işlemlere yer verilmiştir.

Bilindiği üzere yargı kararları gerekçesi ile bir bütündür. Yukarıda yer verilen Danıştay 2. Dairesinin 16.02.2009 tarih ve E:2009/377 sayılı kararı uyarınca davalı idare gecikmeksizin ihtiyacı karşılayacak ölçüde kadro tahsisi için çalışma yaparak, okul öncesi eğitim kurumlarında kadrolu öğretmenler ile hizmetin yürütülmesinin, usta öğreticilerin ise ancak öğretmenlere yardımcı olarak görevlendirilmesinin temini gerekmekte iken, bu yönde yeterli çalışma yapılmaksızın tesis edilen dava konusu Genelge ve eki işlemlerin yargı kararının uygulanmaması sonucunu doğurduğu bu yönüyle hukuka ve mevzuata açıkça aykırı olduğu ve uygulanması halinde telafisi güç zararların doğmasına yol açacağı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 27/2 maddesinde yer alan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 02.07.2009 tarih ve 1925 sayılı "Kadrosuz Usta Öğretici Görevlendirilmesi" konulu Genelgesi ve bu Genelgenin ekinde yer alan "2009-2010 Eğitim - Öğretim Yılında Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görevlendirilecek Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş ve İşlemlere İlişkin Esaslar" ile "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Alan Kadrosuz Usta Öğreticilerle İlgili İş Sözleşmesi"nin yürütülmesinin durdurulmasına, tebligatın memur eliyle yapılmasına, 20.08.2009 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
A. Çetin	Ahmet	Sinan	Günay	Nilgün
ZÖNGÜR	BAŞPINAR	TUNCA	ERDEN	İPEK

F/S